

PAŹDZIERNIK 2025

MONITOR KOREAŃSKI

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje międzykoreańskie.

DR JOANNA BECZKOWSKA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet Łódzki

MONITOR KOREAŃSKI

PAŹDZIERNIK 2025

SZCZYT APEC I DYPLMACJA WIELOKIERUNKOWA. Koniec października 2025 roku potwierdził, że administracja Lee Jae-myunga stara się łączyć ambitną agendę gospodarczą z aktywnym balansowaniem między głównymi mocarstwami regionu. W centrum uwagi znalazł się szczyt APEC w Gyeongju, podczas którego odbyły się liczne spotkania bilateralne. Spotkanie Lee Jae-myunga z Donaldem Trumpem przyniosło postępy w dwustronnych negocjacjach handlowych oraz porozumienie w dziedzinie nowych technologii. Z kolei spotkanie z premier Japonii Sanae Takaichi potwierdziło wolę kontynuacji „dyplomacji wahadłowej” i utrzymania trójstronnej współpracy Korea-Japonia-USA mimo nierozwiązanych kwestii historycznych. Na marginesie forum doszło również do długo oczekiwanego spotkania Lee z Xi Jinpingiem — pierwszego od 11 lat — które otworzyło nowy etap współpracy gospodarczej i politycznej z Chinami, symbolizowany przez odnowienie umowy swapowej i zacieśnienie dialogu strategicznego. Nowym filarem południowokoreańskiej dyplomacji stała się również wizja współpracy z Azją Południowo-Wschodnią, przedstawiona przez prezydenta Lee podczas szczytu ASEAN w Kuala Lumpur. Wydarzenia te wspólnie potwierdziły, że Seul dąży do elastycznego równoważenia relacji z mocarstwami, łącząc pragmatyzm gospodarczy z ostrożnym zwiększaniem suwerenności strategicznej.

I. WYDARZENIA SZCZEBŁA CENTRALNEGO

1 października: Komitet ds. wymiany kultury popularnej został powołany przez Prezydenta. Prezydencki komitet, któremu przewodniczyć mają minister kultury Chae Hwi-young oraz znany producent muzyczny Park Jin-young (JYP Entertainment), ma integrować sektor publiczny i prywatny w celu stworzenia nowej polityki związanej z potencjałem kultury popularnej jako *soft power*. Rząd Korei Południowej postrzega „Hallyu 4.0” – czyli kolejną falę globalnej ekspansji koreańskiej kultury popularnej, obejmującą filmy, seriale i internetowe komiksy (webtoony) – jako kluczową gałąź krajowej gospodarki oraz istotne narzędzie dyplomacji.

6 października: Kang Kyung-wha została powołana na szefową misji dyplomatycznej w Stanach Zjednoczonych. Po raz pierwszy ambasadą Korei Południowej w Waszyngtonie będzie kierować kobieta. Ponadto Kang Kyung-wha jako pierwsza kobieta w historii Korei Południowej kierowała Ministerstwem Spraw Zagranicznych (w latach 2017-2021). Ze względu na jej wcześniejsze

doświadczenie w MSZ oraz rozległą pracę w Organizacji Narodów Zjednoczonych, szczególnie w dziedzinie praw człowieka, jest postrzegana jako osoba wyjątkowo dobrze przygotowana do ścisłej koordynacji polityki z USA. Oczekuje się, że jej priorytetami będą negocjacje taryfowe, modernizacja sojuszu oraz koordynacja nadchodzącej wizyty Trumpa (związanej ze szczytem APEC). Szczególny nacisk położy prawdopodobnie na kwestię potencjalnego wznowienia dialogu z Koreą Północną. Jej nominacja symbolizuje historyczny krok w promowaniu udziału kobiet w polityce i dyplomacji.

13 października: coroczny audyt agencji rządowych został rozpoczęty przez Zgromadzenie Narodowe. 17 parlamentarnych komisji przez cztery tygodnie ma przeprowadzić audyty w 834 agencjach rządowych. Wśród głównych tematów, którymi mają zająć się komisje jest awaria rządowego centrum danych, która ujawniła poważne luki w systemach tworzenia kopii zapasowych oraz przegląd umowy handlowej ze Stanami Zjednoczonymi, która utknęła w martwym punkcie z powodu różnic w szczegółach inwestycji. Opozycyjna Partia Siła Narodu wykorzystuje audyt do kwestionowania polityki gospodarczej administracji Lee Jae-myunga, zwłaszcza w zakresie zasiłków pieniężnych i inflacji. Z kolei Partia Demokratyczna dąży do zaostrzenia kontroli nad władzą sądowniczą oraz rozliczenia rządu Yoon Suk-yeola. Tegoroczne prace komisji wzbudziły wiele konfliktów na scenie politycznej ze względu na poruszanie kwestii związanych zarówno z polityką obecnego prezydenta, jak i jego poprzednika.

14 października: przyciągnięcie nowych talentów w związku z wysokimi cenami amerykańskich wiz zostało ogłoszone przez rząd. Rząd koreański zwołał posiedzenie Rady Ministrów pod przewodnictwem prezydenta Lee Jae-myunga, podczas którego przyjęto uchwałę zatwierdzającą dodatkowe 5,1 miliarda wonów z budżetu rezerwowego na działania promocyjne mające na celu szybkie przyciągnięcie wybitnych talentów z zagranicy w odpowiedzi na podwyżkę opłat za wizy H-1B w Stanach Zjednoczonych. Środek ten jest bezpośrednią reakcją na wytyczne rządu, aby wykorzystać zmiany w amerykańskiej polityce wizowej jako szansę na pozyskanie międzynarodowych specjalistów STEM.

17 października: zaniepokojenie chińskimi sankcjami zostało wyrażone przez koreańską agencję zbrojeniową. Według Seulu decyzja Chin o nałożeniu sankcji na pięć amerykańskich spółek zależnych południowokoreańskiego koncernu Hanwha Ocean może osłabić jeden z kluczowych filarów współpracy przemysłowo-obronnej między Seulem a Waszyngtonem. Jak podkreślił szef Agencji ds. Zakupów Obronnych (DAPA) Seok Jong-gun, restrykcje „z pewnością” wpłyną na realizację inicjatywy Make American Shipbuilding Great Again (MASGA) – programu, którego celem jest odbudowa potencjału stocznioowego

USA przy udziale południowokoreańskich partnerów technologicznych. Według Seoka, choć żadne kontrakty w ramach MASGA nie zostały jeszcze podpisane, skutki sankcji mogą być znaczące w perspektywie krótkoterminowej ze względu na ograniczenia w dostępie do komponentów i materiałów. Niektóre analizy szacują potencjalne straty na nawet 60 milionów dolarów w ciągu dwóch lat.

Hanwha Ocean, będąca kluczowym ogniwem w południowokoreańskiej ekspansji przemysłów obronnych na rynki zachodnie, stanowiła także element amerykańskiej strategii dywersyfikacji dostaw i zmniejszenia zależności od chińskiego sektora stoczniowego. Sankcje wpisują się w narastającą rywalizację geopolityczną między Chinami a Stanami Zjednoczonymi, a ich efekty uderzają pośrednio w Koreę Południową – kraj balansujący między strategicznym sojuszem z Waszyngtonem a głębokimi powiązaniami gospodarczymi z Pekinem. Sprawa ta może stać się testem dla zdolności Seulu do utrzymania równowagi w trójkącie USA–Chiny–Korea Południowa, zwłaszcza w kontekście dążeń rządu do uczynienia z Korei czwartego największego eksportera uzbrojenia na świecie.

20 października: globalne problemy z łańcuchami dostaw zostały omówione przez Prezydenckie Biuro Bezpieczeństwa Narodowego.

Posiedzenie miało na celu ocenę wpływu globalnych problemów z łańcuchem dostaw i omówienia metod ograniczania potencjalnych negatywnych skutków dla koreańskich przedsiębiorstw. W spotkaniu, któremu przewodniczyła zastępczyni Doradcy ds. Bezpieczeństwa Narodowego Oh Hyun-joo, uczestniczyli urzędnicy z różnych ministerstw, w tym finansów, spraw zagranicznych i przemysłu. Uczestnicy zgodzili się zacieśnić koordynację międzyresortową w odpowiedzi na ostatnie wydarzenia, takie jak zaostrezenie przez Chiny kontroli eksportu pierwiastków ziem rzadkich, kluczowych dla zaawansowanych technologii, a także na niedawne sankcje nałożone przez Pekin na spółki zależne koreańskiej stoczni Hanwha Ocean.

20 października: reforma usług konsularnych została zapowiedziana przez MSZ.

Minister spraw zagranicznych Korei Południowej Cho Hyun ogłosił plan gruntownej reformy służb konsularnych, obejmujący zwiększenie personelu o 40 specjalistów oraz utworzenie systemu wczesnego ostrzegania w Azji Południowo-Wschodniej. Działania te mają wzmocnić ochronę obywateli Korei za granicą w obliczu nasilającego się kryzysu związanego z uwięzieniem i przymusową pracą Koreańczyków w siatkach przestępczych w Kambodży. Według władz w Seulu, w proceder mogą być zamieszane nawet tysiąc osób, w większości młodych Koreańczyków zwabionych ofertami pracy w internecie. Część z nich po przyjeździe była przetrzymywana i zmuszana do udziału w oszustwach internetowych lub wymuszeniach. Minister Cho zapowiedział, że reforma obejmie zarówno wzmocnienie obecności konsularnej w krajach

wysokiego ryzyka, jak i modernizację mechanizmów reagowania na kryzysy za granicą. Nowy system ma umożliwić wcześniejsze wykrywanie zagrożeń i podejmowanie działań zanim ofiary same zgłoszą się po pomoc.

Równocześnie Seul stara się unikać eskalacji dyplomatycznej z władzami Kambodży. Choć część parlamentarzystów postulowała ograniczenie pomocy rozwojowej (ODA) lub zastosowanie środków militarnych, ministerstwo odrzuciło takie rozwiązania jako zagrażające suwerenności partnera i wizerunkowi Korei. Zamiast tego rozważa wykorzystanie programów ODA do wzmocnienia lokalnych służb porządkowych – poprzez szkolenia i wsparcie techniczne – w celu skuteczniejszego zwalczania przestępczości transnarodowej.

23 października: wyniki audytu w sprawie katastrofy w Itaewon zostały ogłoszone. Wspólny audyt rządowy wykazał, że przeniesienie urzędu prezydenta do dzielnicy Yongsan było kluczowym czynnikiem, który przyczynił się do niedoboru służb porządkowych podczas tragedii w Itaewon w 2022 roku. Ustalono, że znaczne zwiększenie zapotrzebowania na ochronę w okolicach nowej siedziby prezydenckiej spowodowało odwrócenie sił kontroli tłumu od zatłoczonych ulic Itaewon w czasie obchodów Halloween. Ponadto dochodzenie ujawniło poważne zaniedbania w planowaniu i reagowaniu ze strony lokalnej policji, która zignorowała ostrzeżenia przed katastrofą, oraz urzędników, którzy nie aktywowali centrum reagowania kryzysowego.

24 października: problemy mieszkaniowe w stolicy zostały zaadresowane przez Prezydenta. Prezydent Lee Jae-Myung zobowiązał się do zwiększenia wsparcia na rzecz zrównoważonego wzrostu regionalnego, aby przeciwdziałać problemowi nadmiernej koncentracji w rejonie metropolitalnym Seulu. Podkreślił, że to strategiczne działanie ma kluczowe znaczenie dla stabilizacji rynku mieszkaniowego, którego ceny w stolicy są jednymi z najwyższych na świecie w stosunku do dochodów. Prezydent Lee podkreślił, że zrównoważony rozwój regionalny jest kluczowy dla uniknięcia długotrwałej stagnacji gospodarczej, porównywalnej do japońskich „straconych 30 lat”. W tym celu rząd zamierza wprowadzić zachęty dla rozwoju infrastruktury i inwestycji korporacyjnych w regionach poza Seulem.

27 października: nowa wizja współpracy z Azją Południowo-Wschodnią została przedstawiona na szczycie ASEAN. Prezydent Korei Południowej Lee Jae-myung wziął udział w szczycie ASEAN w Kuala Lumpur, gdzie przedstawił wizję rozwoju relacji między Koreą a krajami Azji Południowo-Wschodniej w ramach koncepcji CSP (Contributor, Springboard, Partner; skrót ten ma także nawiązywać do Kompleksowego Partnerstwa Strategicznego). Wizja ta pozycjonuje Koreę Południową jako „Współtwórcę” wspierającego inicjatywy społeczne ASEAN, „Trampolinę” dla wzrostu i innowacji (z celem osiągnięcia 300 mld USD rocznego handlu), oraz „Partnera” na rzecz pokoju i stabilności

w regionie, szczególnie w zakresie bezpieczeństwa morskiego i zwalczania przestępczości międzynarodowej. Lee Jae-myung zaproponował także zorganizowanie w 2029 roku specjalnego szczytu Korea-ASEAN z okazji 40-lecia nawiązania stosunków dyplomatycznych oraz przedstawił inicjatywę END (Exchange, Normalization, Denuclearization), której celem jest wsparcie wysiłków na rzecz pokoju na Półwyspie Koreańskim. Podczas spotkań bilateralnych prezydent Lee i premier Malezji Anwar Ibrahim ogłosili zakończenie negocjacji FTA i podpisanie memorandum o współpracy w dziedzinie obronności. Porozumienie przewiduje wspólne badania, rozwój technologii obronnych oraz produkcję sprzętu wojskowego, a także rozszerzenie współpracy w zakresie zamówień zbrojeniowych. Z kolei z premierem Kambodży Hun Manetem Lee omówił wspólne działania przeciwko przestępczości internetowej.

29 października: drugie spotkanie na szczycie między prezydentami Lee Jae-myungiem i Donaldem Trumpem odbyło się na marginesie Szczytu APEC w Gyeongju. Rozmowy koncentrowały się wokół dwóch głównych tematów: współpracy obronnej oraz finalizacji dwustronnej umowy handlowej. Prezydent Lee Jae-myung zwrócił się do USA o zgodę na dostawy paliwa do okrętów podwodnych o napędzie atomowym, podkreślając, że chodzi o zwiększenie możliwości obronnych Korei Południowej, a nie o rozwój broni jądrowej. Argumentował, że takie jednostki pozwoliłyby skuteczniej śledzić północnokoreańskie i chińskie okręty podwodne.

Drugim kluczowym punktem rozmów było domknięcie negocjacji handlowych dotyczących ceł i inwestycji. Ustalono, że koreańskie inwestycje w USA w wysokości 350 miliardów dolarów będą obejmować 200 miliardów w gotówce oraz 150 miliardów w sektorze stoczniowym, z limitem rocznych inwestycji do 20 miliardów dolarów. W zamian USA obniżą cła na samochody z 25% do 15%, a także utrzymają korzystne warunki dla innych towarów.

W kontekście bezpieczeństwa Lee Jae-myung wyraził poparcie dla deklarowanej przez Trumpa gotowości do spotkania z Kim Jong Unem, określając to jako potencjalny „impuls dla pokoju na Półwyspie Koreańskim”.

Na marginesie szczytu APEC Korea Południowa i Stany Zjednoczone podpisały także memorandum (MOU) dotyczące współpracy w dziedzinie nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, komputerów kwantowych i biotechnologii syntetycznej. Porozumienie ma na celu wspólne opracowanie ram polityki AI, rozwój pełnego ekosystemu sztucznej inteligencji w Azji oraz koordynację działań w zakresie bezpiecznego eksportu technologii i danych.

30 października: współpraca z Japonią została omówiona przed szczytem APEC. Prezydent Lee Jae-myung i nowa premier Japonii Sanae Takaichi spotkali

się w Gyeongju na pierwszym dwustronnym szczycie, odbywającym się przy okazji forum APEC. Rozmowy trwały 40 minut i miały na celu zacieśnienie współpracy przyszłościowej między oboma krajami oraz kontynuację „dyplomacji wahadłowej”, polegającej na regularnych naprzemiennych wizytach przywódców. Lee pogratulował Takaichi objęcia urzędu jako pierwszej kobiety-premier Japonii, podkreślając zgodność ich wizji dotyczącej rozwoju stabilnych relacji dwustronnych. Oboje zaakcentowali znaczenie współpracy w obliczu zmieniającego się środowiska geopolitycznego i potrzebę wzmocnienia partnerstwa trójstronnego Korea-Japonia-USA. W roku obchodów 60-lecia normalizacji stosunków Takaichi zadeklarowała chęć dalszego pogłębiania relacji w duchu pragmatyzmu i wzajemnego zaufania.

31 października: dążenie do przekazania OPCON w najbliższych latach zostało ogłoszone przez Koreę Południową. Minister obrony Ahn Kyu-baek zapowiedział dążenie do szybkiego przekazania operacyjnej kontroli wojennej (OPCON) z rąk USA Korei Południowej w trakcie obecnej kadencji rządu, przy jednoczesnym utrzymaniu ścisłego sojuszu militarnego. Przed wylotem na szczyt ministrów obrony ASEAN+ (ADMM-Plus) w Kuala Lumpur Ahn podkreślił, że Seul będzie ściśle współpracować z Waszyngtonem w tej kwestii. Amerykański sekretarz obrony Pete Hegseth wyraził poparcie dla planów Korei, określając je jako „znakomity krok”.

Natomiast podczas obrad ADMM-Plus 2 listopada minister Ahn omówił współpracę na rzecz pokoju i stabilności w regionie oraz odbył spotkania bilateralne z ministrami obrony Japonii, Chin, Australii, Malezji i Tajlandii, by wzmocnić partnerstwa strategiczne i zyskać poparcie dla polityki Seulu wobec Półwyspu Koreańskiego.

31 października – 1 listopada: w Gyeongju odbył się szczyt APEC. W Korei Południowej odbyło się spotkanie przywódców gospodarczych APEC, podczas którego 21 państw członkowskich przyjęło Deklarację Gyeongju, a prezydent Lee Jae-myung przekazał przyszłoroczne przewodnictwo forum Xi Jinpingowi. Obrady, prowadzone pod hasłem *“Preparing a Future-Ready Asia-Pacific”*, koncentrowały się na wyzwaniach związanych z rozwojem sztucznej inteligencji i zmianami demograficznymi w regionie. Lee Jae-myung podczas jednej z sesji podkreślił znaczenie tworzenia społeczeństwa opartego na AI sprzyjającego inkluzywnemu wzrostowi oraz zaproponował powołanie wspólnych ram współpracy w odpowiedzi na starzenie się społeczeństw. W wystąpieniach akcentowano także potrzebę wzmocnienia regionalnej współpracy gospodarczej i utrzymania otwartego systemu handlu mimo globalnych napięć. Szczyt zakończył się apelem o solidarność i wspólne działania na rzecz pokoju i dobrobytu w regionie Azji i Pacyfiku.

1 listopada: wzmocnienie współpracy dwustronnej z Chinami zostało omówione na marginesie szczytu APEC. Podczas szczytu w Gyeongju prezydent Korei Południowej Lee Jae Myung i przewodniczący Chin Xi Jinping uzgodnili zacieśnienie współpracy dwustronnej oraz ustanowienie stałego kanału komunikacji między wysokimi rangą urzędnikami obu państw. Spotkanie, będące pierwszą wizytą Xi w Korei od 11 lat, miało na celu odbudowę relacji po latach napięć związanych z rozmieszczeniem systemu THAAD. Obaj przywódcy podkreślili znaczenie wzajemnych korzyści gospodarczych i współpracy dla stabilności regionu. Strony podpisały szereg porozumień, w tym dotyczące wspólnych działań przeciwko międzynarodowym oszustwom finansowym, współpracy w sektorze opieki nad osobami starszymi, rozwoju innowacji i startupów oraz pogłębienia negocjacji w sprawie FTA w obszarze usług i inwestycji. Uzgodniono również przedłużenie umowy o wymianie walut, co ma wzmocnić stabilność finansową i sprzyjać rozwojowi handlu dwustronnego.

KOMENTARZ

Trudne negocjacje w sprawie umowy handlowej z USA. W lipcu prezydent USA Donald Trump ogłosił w mediach społecznościowych, że zgodził się na redukcję ogólnego cła na towary koreańskie z 25% do 15%. W zamian za to Korea Południowa miała zobowiązać się do inwestycji o wartości 350 miliardów dolarów. Trump nazwał to „pełną i kompletną umową handlową”. Jak pokazały jednak ostatnie miesiące umowa nie była gotowa do ratyfikacji. Pojawiły się różnice zdań między Seulem a Waszyngtonem dotyczące szczegółów tej inwestycji, w tym jej struktury i warunków podziału zysków. Do intensyfikacji negocjacji w tej sprawie doszło w październiku, by na szczycie z udziałem prezydentów Trumpa i Lee Jae-myunga w Seulu móc ogłosić finalną wersję.

Negocjacje koncentrowały się na kilku kluczowych kwestiach związanych z funduszem inwestycyjnym. Najważniejszym punktem spornym był udział gotówki. Rząd koreański planował pierwotnie ustalić udział inwestycji gotówkowej na maksymalnie 5%, a resztę pokryć pożyczkami lub gwarancjami. Z kolei Stany Zjednoczone naciskały na znaczną część inwestycji w gotówce, powołując się na przykład Japonii, która obiecała inwestycję w całości gotówkową. Korea Południowa zaproponowała także, aby fundusz inwestycyjny został rozłożony na okres do 10 lat. Jednak zarówno Japonia, jak i Unia Europejska zobowiązały się do ukończenia swoich inwestycji do 2029 roku, czyli do końca kadencji Donalda Trumpa. Ostatnią istotną kwestią był podział zysków

z funduszu. Amerykański sekretarz handlu Howard Lutnick stwierdził, że 90% zysków trafi do USA, jednak rząd koreański inaczej interpretował tę kwestię. Koreańskie władze podkreślały potrzebę stworzenia racjonalnej struktury funduszu, która zapewni przepływ wyników inwestycji z powrotem do koreańskich firm, szczególnie że inwestują one w amerykański łańcuch dostaw w ramach odbudowy amerykańskiego przemysłu.

Szczyt z Donaldem Trumpem ujawnił wyniki negocjacji. Ustalono, że 200 miliardów dolarów będzie inwestycjami gotówkami, realizowane w ratach do 20 miliardów USD rocznie przez około 10 lat. Zaś pozostałe 150 miliardów dolarów zostaną przekazane jako inwestycje w ramach projektu MASGA, dotyczącego współpracy w przemyśle stoczniowym, prowadzonego przez południowokoreańskie firmy. Zapisano w umowie, że inwestycje będą dotyczyć jedynie komercyjnie uzasadnionych projektów, które gwarantują zwrot kapitału. Wprowadzono „wielopoziomowe zabezpieczenia”, które mają zwiększyć szanse odzyskania kapitału i chronić koreańskie rezerwy walutowe. Podział zysków ustalono na 50/50 dla Korei Południowej i USA do momentu zwrotu kapitału, z możliwością późniejszej renegotjacji tego podziału. W kontekście taryf celnych utrzymano ogólny poziom ceł na 15%, zgodnie z ustaleniami z lipca. Cła na samochody i części samochodowe zostaną obniżone do 15%, a półprzewodniki będą objęte cłami „nie gorszymi niż w przypadku Tajwanu”. Ostateczna podpisana wersja MOU (memorandum of understanding) ma zostać jeszcze zatwierdzona przez obie strony poprzez ratyfikację.

Nowe porozumienie USA–Korea ma charakter kompromisowy – pozwala Seulowi uniknąć pełnych amerykańskich ceł w zamian za duże, ale rozłożone w czasie inwestycje w gospodarkę USA. Korea uzyskała zapisy zwiększające bezpieczeństwo swoich firm i ograniczające presję na rynek walutowy, jednak struktura umowy nadal faworyzuje stronę amerykańską – kluczowe decyzje inwestycyjne nadal będą zapadać po stronie Waszyngtonu. Dla Korei umowa ma przede wszystkim znaczenie strategiczne: utrzymuje bliskie relacje gospodarcze z Waszyngtonem w sytuacji, gdy USA intensyfikują współpracę przemysłową z sojusznikami wobec rosnącej konkurencji Chin. Choć ryzyko ekonomiczne pozostaje, rząd w Seulu liczy, że długofalowo inwestycje te przełożą się na korzyści dla południowokoreańskich firm w sektorach takich jak przemysł stoczniowy i zaawansowane technologie.

Znaczenie wyboru nowej premier Japonii dla Korei Południowej. Wybór Sanae Takaichi na urząd premier Japonii w październiku 2025 roku stanowi istotny moment przełomowy dla architektury bezpieczeństwa w Azji Północno-Wschodniej. Takaichi, znana z konserwatywnych poglądów i ideowego

pokrewieństwa z byłym premierem Shinzo Abe, łączy tradycyjny nacjonalizm z pragmatyzmem strategicznym. Jej polityka bezpieczeństwa opiera się na trzech filarach: pogłębieniu sojuszu z USA, zwiększeniu autonomii obronnej Japonii oraz budowie elastycznych, wielowarstwowych sieci współpracy regionalnej. Dla Korei Południowej oznacza to konieczność nowego zdefiniowania relacji z Tokio — zarówno w wymiarze dwustronnym, jak i w kontekście współpracy trójstronnej z Waszyngtonem.

Takaichi kontynuuje proces „normalizacji” japońskiej polityki bezpieczeństwa poprzez modernizację przemysłu obronnego oraz wzrost wydatków wojskowych. Z perspektywy Seulu działania te mogą być postrzegane dwójako. Z jednej strony jako wzmocnienie wspólnej architektury odstraszania wobec Korei Północnej, co zwiększa regionalną stabilność i zmniejsza jednostronne obciążenie USA. Z drugiej strony takie działania mogą jednak stanowić potencjalne źródło napięć, jeśli Tokio zacznie realizować bardziej niezależne operacje wojskowe lub stosować twardszą retorykę wobec sąsiadów, co może ożywić historyczne spory. Dla Korei Południowej będzie zatem kluczowe utrzymanie mechanizmów konsultacyjnych (wzajemnych spotkań wysokiego szczebla jak w trakcie administracji Yoon Suk-yeola) i przejrzystości w kwestiach bezpieczeństwa, by wzmacnianie japońskiej autonomii nie odbywało się kosztem wzajemnego zaufania.

Z kolei „pragmatyczny nacjonalizm” nowej premier, w połączeniu z zapowiadaną przez prezydenta Lee Jae-myunga „pragmatyczną polityką zagraniczną” może stanowić szansę na stabilizację relacji dwustronnych – pomimo bycia u władzy zarówno w Korei, jak i Japonii obozów politycznych skłonnych do konfliktów wokół sporów historycznych. Decyzja Takaichi o powstrzymaniu się od wizyty w Yasukuni po objęciu urzędu i skupienie rozmów z prezydentem Lee Jae-myungiem na współpracy politycznej i gospodarczej, a nie kwestiach historycznych, wskazują na próbę równoważenia krajowych, nacjonalistycznych oczekiwań z potrzebą stabilności dyplomatycznej. Jednak utrzymanie tego kursu będzie zależne od sytuacji politycznej w obu państwach.

Warto także zwrócić uwagę, że Takaichi promuje model bezpieczeństwa oparty na elastycznych, wielokierunkowych powiązaniach z partnerami takimi jak Australia, Indie, Filipiny czy Wielka Brytania. Choć współpraca z Koreą Południową pozostaje ważna, Japonia postrzega format USA–Japonia–Korea jako operacyjnie ograniczony, głównie ze względu na wrażliwość polityczną i różnice w podejściu Seulu do Chin. Z perspektywy Korei Południowej oznacza to potrzebę proaktywnego działania, by utrzymać znaczenie w regionalnych konfiguracjach bezpieczeństwa. W przeciwnym razie Tokio może pogłębiać inne

formaty (np. z Filipinami), marginalizując rolę Seulu w szerszej sieci Indo-Pacyfiku. W tym kontekście Seul może stawiać na kontynuację rozwoju trójstronnej współpracy militarnej z USA, obejmującej wspólne ćwiczenia wojskowe z Japonią – czyli kierunku wyznaczonego przez poprzednią administrację Yoon Suk-yeola.

II. KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

15 października: apel o większe zaangażowanie UE w sprawy Półwyspu Koreańskiego został wystosowany przez Seul. Minister ds. zjednoczenia Korei Południowej Chung Dong-young zwrócił się do Unii Europejskiej z propozycją wyznaczenia specjalnego wysłannika ds. Półwyspu Koreańskiego. O tym wniosku rozmawiał z Philippem Bertoux, ambasadorem Francji. Celem inicjatywy jest zwiększenie roli UE jako mediatora i promotora pokoju na Półwyspie Koreańskim. Korea Południowa liczy na to, że obecność unijnego wysłannika przyczyni się do wzmocnienia międzynarodowych wysiłków na rzecz dialogu między Seulem a Pjongjangiem oraz do szerszego zaangażowania Europy w sprawy bezpieczeństwa w regionie Azji Północno-Wschodniej.

21 października: współpraca w obszarze obronności została omówiona z Polską. Szef kancelarii prezydenta Korei Południowej Kang Hoon-sik spotkał się w Warszawie z wiceministrem i ministrem obrony narodowej Polski Władysławem Kosiniakiem-Kamyszem, aby omówić sposoby pogłębienia współpracy w sektorze obronnym. Spotkanie wpisuje się w szerszą strategię administracji prezydenta Lee Jae-myunga, której celem jest rozszerzenie eksportu uzbrojenia i umocnienie partnerstw przemysłu obronnego z państwami europejskimi. Kang, pełniący także funkcję specjalnego wysłannika prezydenta ds. współpracy przemysłu zbrojeniowego, przekazał polskiemu ministrowi list od Lee Jae-myunga, w którym podkreślono znaczenie relacji z Polską i wolę podniesienia partnerstwa strategicznego na nowy poziom. Według komunikatu strony polskiej, rozmowy dotyczyły transferu technologii, dostaw sprzętu wojskowego oraz pogłębienia współpracy technologicznej. Polska, będąca kluczowym europejskim odbiorcą południowokoreańskiego uzbrojenia (m.in. czołgów K2, haubic K9 i samolotów FA-50), pozostaje strategicznym partnerem Seulu w kontekście ekspansji koreańskiego przemysłu obronnego w Europie. Wizyta Kanga w Europie obejmowała także przekazanie listów od prezydenta Lee przywódcom innych państw europejskich, z którymi Seul planuje rozwijać współpracę w dziedzinie obronności.

23 października: współpraca obronna została zacieśniona z Estonią i Polską. Ministrowie obrony Korei Południowej i Estonii podpisali w Seulu memorandum (MOU) wspierające estońskie plany zakupu południowokoreańskiego systemu wieloprowadnicowych wyrzutni rakiet Chunmoo. Podczas spotkania, zorganizowanego przy okazji targów Seoul International Aerospace & Defense Exhibition, obie strony uzgodniły rozszerzenie współpracy w dziedzinach takich jak szkolenia wojskowe, cyberbezpieczeństwo i wymiana wysokiego szczebla. Minister Ahn Gyu-back zachęcił Tallinn do dalszego zainteresowania koreańskim uzbrojeniem, przypominając, że Estonia już wcześniej zakupiła haubice samobieżne K9.

Tego samego dnia minister Ahn spotkał się także z przedstawicielami Polski (w tym Andrzejem Grzybem, przewodniczącym Komisji Obrony Narodowej), omawiając współpracę przy realizacji kontraktów zbrojeniowych obejmujących m.in. czołgi K2 i haubice K9. Strona koreańska wyraziła także chęć współpracy przy programie rozwoju okrętów podwodnych.

27 października: 35. rocznica nawiązania relacji dyplomatycznych była obchodzona w Ambasadzie Czech w Seulu. Wydarzenie podkreśliło nie tylko długotrwały charakter relacji, ale także ich strategiczne znaczenie w kontekście współpracy gospodarczej, technologicznej i politycznej. Czeski ambasador w Korei, Ivan Jancarek, określił stosunki czesko-koreańskie jako „jedne z najbardziej dynamicznych w Europie Środkowej”. Wskazał na dwa istotne jubileusze – 35-lecie stosunków dyplomatycznych oraz 10-lecie partnerstwa strategicznego – jako symbol trwałego rozwoju współpracy opartej na wzajemnym zaufaniu i wspólnych wartościach demokratycznych. Kluczowym elementem relacji jest projekt budowy dwóch nowych reaktorów w elektrowni Dukovany. Kontrakt powierzono koreańskiej firmie KHNP, co ambasador określił jako „historyczne osiągnięcie”. Projekt ten ma strategiczne znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego Czech oraz dla rozwoju współpracy technologicznej i przemysłowej. Oprócz sektora nuklearnego, współpraca obejmuje dziedziny takie jak sztuczna inteligencja, półprzewodniki, elektromobilność, obronność i nowoczesne technologie. Coraz większe inwestycje koreańskich przedsiębiorstw w Czechach przyczyniają się do innowacyjności, tworzenia miejsc pracy i wzrostu gospodarczego. Jak podkreślił wiceminister handlu i przemysłu Korei Moon Shin-hak, wymiana handlowa osiąga rekordowe poziomy, a Korea jest obecnie trzecim największym inwestorem w Czechach. Ponad 100 koreańskich firm działa w sektorach takich jak motoryzacja i turbiny parowe, wspierając lokalną gospodarkę. W relacjach czesko-koreańskich rośnie także znaczenie kontaktów międzyludzkich i kulturalnych. W 2024 roku uruchomiono codzienne bezpośrednie loty między Pragą a Seulem, co sprzyja turystyce i wymianie akademickiej. Ambasador Jancarek zwrócił uwagę na rosnące zainteresowanie młodych ludzi językiem,

historią i kulturą obu krajów, co stanowi fundament długotrwałej przyjaźni. W perspektywie długoterminowej można oczekiwać dalszej intensyfikacji współpracy, zwłaszcza w kontekście zielonej transformacji, innowacji technologicznych i bezpieczeństwa energetycznego.

III. RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

4 października: ceremonia upamiętniająca Dzień Rozdzielonych Rodzin odbyła się w Seulu. W 2013 roku Korea Południowa ustanowiła dzień upamiętniający rozdzielone przez podział Półwyspu Koreańskiego rodziny na dwa dni przed jesiennym świętem zbiorów Chuseok. Podczas tegorocznych obchodów wiceminister bezpieczeństwa narodowego Lim Woong-soon wygłosił przemówienie w imieniu prezydenta Lee Jae-myunga. Rząd uznał kwestię rozdzielonych rodzin jako „najwyższy priorytet” w stosunkach między obiema Koreami. Pomimo obecnego głębokiego braku zaufania w relacjach międzykoreańskich, prezydent zobowiązał się do dążenia do fundamentalnego rozwiązania problemu poprzez dialog i współpracę. Planuje się wzmocnienie podstaw wymiany informacji, w tym utworzenie bazy z nagraniami wideo oraz przeprowadzanie testów DNA, aby umożliwić przyszłe spotkania potomkom. Ostatnie oficjalne spotkanie rozdzielonych rodzin miało miejsce 20 sierpnia 2018 r. w kurorcie Mount Kumgang w Korei Północnej. Od tego czasu wydarzenia tego typu zostały zawieszone.

7-10 października: spotkania bilateralne przywódcy KRLD zostały zorganizowane z okazji 80. rocznicy Partii Pracy Korei. Podczas obchodów 80. rocznicy powstania Partii Pracy Korei w Pjongjangu, Kim Jong-un przeprowadził serię rzadkich, lecz strategicznie istotnych rozmów z zagranicznymi przywódcami — w tym z chińskim premierem Li Qiangiem, wietnamskim liderem To Lamem, przewodniczącym rosyjskiej Rady Bezpieczeństwa Dmitrijem Miedwiediewem oraz prezydentem Laosu Thonglounem Sisoulithem. Spotkania miały charakter zarówno symboliczny, jak i pragmatyczny: Pjongjang sygnalizował chęć zacieśnienia relacji politycznych i gospodarczych. Rozmowy skupiały się na deklaracjach wielostronnej współpracy, wzajemnym wspieraniu się w forach międzynarodowych oraz na pomysłach rozwoju wymiany gospodarczej i „wspólnej budowy socjalizmu”. Obchody i towarzyszące im kontakty służyły również wewnętrznej legitymizacji reżimu — pokazaniu, że Północ ma partnerów i wraca na arenę międzynarodową.

11 października: potencjał obronny KRLD został zaprezentowany na paradzie. Podczas obchodów 80. rocznicy powstania Partii Pracy Korei Kim Jong-

un wezwał armię do dalszego rozwoju w „niezwyciężoną siłę” zdolną zniszczyć wszelkie zagrożenia wobec kraju. W przemówieniu podkreślił, że suwerenność Korei Północnej może być zagwarantowana jedynie przez siłę, unikając jednak bezpośrednich gróźb wobec USA i Korei Południowej. Podczas nocnej parady wojskowej w Pjongjangu zaprezentowano po raz pierwszy międzykontynentalny pocisk balistyczny Hwasong-20, określany przez media państwowe jako „najpotężniejszy strategiczny system nuklearny”, a także nowe hipersoniczne pociski i zaawansowane systemy rakietowe.

11 października: dialog między Indonezją a Koreą Północną został wznowiony. Indonezyjski minister spraw zagranicznych Sugiono odwiedził Pjongjang na zaproszenie Korei Północnej. Pierwsza taka wizyta od 2013 roku zakończyła się podpisaniem memorandum o współpracy dwustronnej, przewidującym dialog w sferze politycznej, kulturalnej i technicznej. Decyzja Indonezji o odnowieniu kontaktów z Pjongjangiem wywołała niepokój w Seulu, szczególnie w kontekście możliwego ryzyka wycieku technologii związanej z myśliwcem KF-21, rozwijanym wspólnie przez Koreę Południową i Indonezję. Południowokoreańska Agencja Zakupów Obronnych (DAPA) uspokoiła jednak opinię publiczną, podkreślając, że technologie KF-21 są chronione umowami o poufności, a dostęp do nich mają wyłącznie zatwierdzeni użytkownicy końcowi. Więcej na ten temat zob. [Blog OSA](#).

14 października: reorganizacja została ogłoszona przez Ministerstwo ds. Zjednoczenia. Ministerstwo ds. Zjednoczenia Korei Południowej ogłosiło szeroko zakrojoną reorganizację, której głównym celem jest przywrócenie i wzmocnienie dialogu międzykoreańskiego, zgodnie z polityką administracji Lee Jae-myunga dążącą do pokojowej koegzystencji. Zmiana ta obejmuje odtworzenie kluczowych biur, w tym Centrali dialogu międzykoreańskiego (남북회담본부) i Biura wymiany pokojowej (평화교류실), które będą nadzorować negocjacje, projekty ekonomiczne i pomoc humanitarną. Ważnym aspektem jest również zwiększenie zatrudnienia, przywracając znaczną część etatów zredukowanych w trakcie administracji Yoon Suk-yeola. Zmiany obejmują także likwidację Biura praw człowieka i pomocy humanitarnej (인권인도실), a kwestie te zostaną przeniesione do nowo zreorganizowanego Biura Współpracy Społeczno-Kulturalnej. Cała restrukturyzacja ma na celu przywrócenie podstawowych funkcji ministerstwa poprzez reaktywację kanałów komunikacji.

14 października: możliwa rosyjska pomoc przy rozwoju północnokoreańskiego programu rakietowego została odnotowana przez Koreę Południową. Przewodniczący Połączonych Szefów Sztabów Korei Południowej, gen. Jin Yong-sung, poinformował, że istnieje „wystarczające prawdopodobieństwo”, iż Rosja udzieliła Korei Północnej pomocy technologicznej przy opracowywaniu nowego międzykontynentalnego pocisku

balistycznego Hwasong-20. Pocisk został zaprezentowany po raz pierwszy podczas parady wojskowej z okazji 80-lecia powstania Partii Pracy Korei. Zwrócono uwagę na zmodyfikowaną konstrukcję wyrzutni mobilnej, co może świadczyć o rosyjskim wsparciu technicznym. Władze w Seulu podkreśliły, że monitorują sytuację i rozwijają zdolności obserwacyjne — m.in. dzięki wykorzystaniu satelitów wojskowych i cywilnych. Do końca roku Korea Południowa planuje wyniesienie piątego satelity szpiegowskiego, co umożliwi monitorowanie Północy co dwie godziny.

14 października: kryzys kadrowy coraz silniej dotyka południowokoreańską armię. Korea Południowa mierzy się z narastającym kryzysem kadrowym w armii, ponieważ rekordowa liczba oficerów średniego szczebla dobrowolnie opuszcza służbę. Dane resortu obrony wskazują, że w 2024 r. z armii odeszło 1 821 żołnierzy z 10–20-letnim stażem, niemal dwukrotnie więcej niż trzy lata wcześniej. Jednocześnie spada liczba nowych rekrutów – liczba podoficerów spadła z 10 550 w 2021 r. do 4 900 w 2025 r., a liczba nowych oficerów szkolonych w akademii wojskowej także maleje. Kryzys dotyka także korpusu medycznego, gdzie coraz więcej studentów medycyny wybiera służbę jako szeregowi żołnierze zamiast lekarzy wojskowych, by skrócić czas obowiązkowej służby. Minister obrony Ahn Gyu-back zapowiedział reformę systemu wynagrodzeń i świadczeń, by poprawić morale i zatrzymać odpływ kadr. Rząd planuje oddzielny system płacowy dla wojska, umożliwiający bardziej elastyczne i premiowe wynagradzanie. Utrzymanie licznej armii postrzegane jest w Korei Południowej jako istotny element odstraszenia Korei Północnej.

16 października: prośba o repatriację została złożona przez byłego północnokoreańskiego żołnierza. Sprawa 95-letniego Ahn Hak-sopa, byłego żołnierza Korei Północnej, ujawnia ciągłość niewygasłych napięć humanitarnych i politycznych między obiema Koreami. Ahn, który po spędzeniu 42 lat w południowokoreańskim więzieniu za szpiegostwo wciąż deklaruje wierność ideałom komunistycznym, publicznie zaapelował o umożliwienie mu powrotu do Korei Północnej – nawet przez państwa trzecie, takie jak Chiny lub Rosja. Choć Ministerstwo ds. zjednoczenia potwierdziło, że z humanitarnego punktu widzenia popiera repatriację byłych północnokoreańskich jeńców, Seul uzależnia jej przeprowadzenie od uzyskania oficjalnej zgody Pjongjangu, który jak dotąd milczy. W praktyce oznacza to impas — z powodu braku kanałów komunikacji międzykoreańskiej. Sprawa ma również wymiar dyplomatyczny: ewentualne umożliwienie wyjazdu Ahn'a przez Chiny lub Rosję, dwa państwa utrzymujące relacje z Pjongjangiem, mogłoby zostać odebrane przez społeczność międzynarodową jako obejście reżimu sankcyjnego wobec Korei Północnej.

Ahn, należący do grupy sześciu byłych północnokoreańskich żołnierzy, którzy nigdy nie wyrzekli się swoich przekonań, stał się symbolem nierozliczonych

aspektów wojny koreańskiej i ograniczeń w humanitarnych kontaktach między obiema stronami. Jego wcześniejsza próba nielegalnego przekroczenia granicy w sierpniu podkreśla desperację tych, którzy postrzegają swoje życie w Korei Południowej jako „tymczasowy azyl”. Z perspektywy rządu w Seulu przypadek ten jest testem, na ile administracja Lee Jae-Myunga gotowa jest łączyć humanitarne podejście z zasadami bezpieczeństwa narodowego, w sytuacji, gdy każdy gest wobec Północy może być interpretowany politycznie zarówno w kraju, jak i za granicą.

22 października: nowa łódź podwodna została zaprezentowana przez Koreę Południową. Korea Południowa zaprezentowała swoją pierwszą łódź podwodną o wyporności 3 600 ton – ROKS Jang Yeong-sil, stanowiącą element odstraszania Korei Północnej. Jednostka, wyposażona w zaawansowany system walki, ulepszony sonar i baterie litowo-jonowe, przez co może dłużej pozostawać w zanurzeniu i działać bardziej skrycie. Oprócz rozbudowy floty w kontekście obrony kraju przez Koreę Północną, Korea Południowa dąży do sprzedaży swoich łodzi podwodnych m.in.: Polsce i Kanadzie, by stać się czwartym największym eksporterem uzbrojenia na świecie. Podczas ceremonii otwarcia ADEX 2025 (20 października) prezydent Lee Jae-myung potwierdził zobowiązanie administracji do rozwijania koreańskiego przemysłu obronnego. Dążenie to jest wspierane przez planowane inwestycje na dużą skalę w badania i rozwój w sektorach obronnym i lotniczym do 2030 roku.

22 października: pociski balistyczne zostały wystrzelone przez KRLD. Korea Północna wystrzeliła w środę kilka pocisków balistycznych krótkiego zasięgu z rejonu Junghwa w prowincji Hwanghae Południowe. Pociski przeleciały około 350 km w kierunku północno-wschodnim. Był to pierwszy test rakietowy Pjongjangu od pięciu miesięcy i piąty w 2025 roku. Do testu doszło na tydzień przed planowanym szczytem APEC w Korei Południowej, co może zostać odebrane jako demonstracja siły wobec Seulu i Waszyngtonu oraz próba wpływu na atmosferę międzynarodowych rozmów. Test wpisuje się w strategię Pjongjangu polegającą na eskalacji napięć przed ważnymi wydarzeniami dyplomatycznymi. W połączeniu z niedawną prezentacją nowego międzykontynentalnego pocisku Hwasong-20, stanowi sygnał o ambicjach militarnych reżimu i próbie wzmocnienia pozycji negocjacyjnej przed możliwymi rozmowami z USA.

26 - 28 października: w Moskwie odbyła się wizyta szefowej MSZ Korei Północnej. Północnokoreańska minister spraw zagranicznych Choe Son-hui odbyła wizytę w Moskwie oraz spotkała się z prezydentem Władimirem Putinem i szefem rosyjskiej dyplomacji Siergiejem Ławrowem. Spotkania te stanowią kolejny etap zacieśniania relacji politycznych i strategicznych między oboma państwami. Wydarzenie to miało miejsce tuż przed planowaną wizytą

prezydenta USA Donalda Trumpa w Korei Południowej, co nadaje spotkaniom wymiar geopolityczny. Z komunikatów agencji KCNA wynika, że rozmowy przebiegały w „konstruktywnej i przyjaznej atmosferze”, a obie strony wyraziły „wolę dalszego rozwijania stosunków dwustronnych”. Pojawiły się zapowiedzi intensyfikacji kontaktów wysokiego szczebla, co może wskazywać na chęć instytucjonalizacji współpracy politycznej i gospodarczej między Moskwą a Pjongjangiem. Korea Północna wyraziła także poparcie dla działań Rosji w wojnie z Ukrainą, natomiast Moskwa potwierdziła wsparcie dla „praw suwerennych” Pjongjangu. Tego rodzaju wzajemne deklaracje wskazują na wspólnotę interesów w kontekście sprzeciwu wobec porządku międzynarodowego opartego na dominacji USA i ich sojuszników. Wydarzenie to można interpretować jako komunikat zarówno wobec Waszyngtonu, jak i Seulu, że Moskwa i Pjongjang są gotowe do wspólnego działania.

28 października: testy rakietowe zostały przeprowadzony przez KRLD.

Korea Północna ogłosiła, że przeprowadziła test morsko-powietrznych strategicznych pocisków manewrujących na Morzu Żółtym — tuż przed wizytą prezydenta USA Donalda Trumpa w Korei Południowej z okazji forum APEC. Pociski, dostosowane do pionowych startów z okrętów, miały trafić w wyznaczony cel. Testu nie nadzorował Kim Jong Un, a media krajowe nie informowały o nim szerzej. Południowokoreańskie wojsko potwierdziło wykrycie wystrzału i utrzymywało pełną gotowość w porozumieniu z USA. Eksperci oceniają, że wystrzelone pociski to najprawdopodobniej typ Hwasal, o zasięgu do 2 000 km, zdolne do przenoszenia ładunków nuklearnych. Próba została odczytana jako sygnał, że Pjongjang zamierza kontynuować rozwój arsenału nuklearnego niezależnie od sytuacji międzynarodowej i ewentualnych rozmów z USA.

KOMENTARZ

Wzmacnianie dyplomacji multilateralnej przez Koreę Północną. W ostatnich miesiącach Korea Północna podjęła zauważalne działania na rzecz odbudowy swojej pozycji dyplomatycznej w regionie Azji Wschodniej. Obchody 80. rocznicy powstania Partii Pracy Korei stały się pretekstem do zorganizowania serii spotkań z zagranicznymi przywódcami i przedstawicielami państw socjalistycznych, co wskazuje na próbę przełamania wieloletniej izolacji reżimu.

Po symbolicznym debiucie Kim Jong Una na arenie multilateralnej w Pekinie, gdzie stanął obok Xi Jinpinga i Władimira Putina podczas wrześniowej parady wojskowej, północnokoreański przywódca kontynuuje ofensywę

dypłomatyczną. Seria spotkań z liderami Chin, Wietnamu i Laosu w październiku sugeruje dążenie do odbudowy wizerunku aktywnego uczestnika regionalnej polityki, a nie izolowanego pariasa. Spotkania te miały wymiar nie tylko symboliczny, lecz także praktyczny — dotyczyły współpracy gospodarczej, kulturalnej i potencjalnie obronnej. W kontekście międzynarodowych sankcji ONZ, które zakazują wszelkiej współpracy militarnej z Pjongjangiem, takie sygnały mogą jednak budzić niepokój wśród państw zachodnich.

Wspólne oświadczenia z przywódcami Chin, Wietnamu i Laosu wskazują, że Korea Północna stara się reaktywować dawną sieć relacji w obrębie państw rządzonych przez partie komunistyczne. Kim akcentuje wspólnotę ideologiczną i potrzebę wzajemnego wsparcia w „budowie socjalizmu”, co można odczytywać jako próbę stworzenia alternatywnego bloku politycznego wobec Zachodu. W tym kontekście Pjongjang wydaje się wykorzystywać zacieśnienie współpracy Pekinu i Moskwy jako okazję do poszerzenia własnego pola manewru. Obecność Dmitrija Miedwiediewa w Pjongjangu podczas obchodów rocznicy Partii Pracy Korei potwierdza, że Rosja również wpisuje się w ten nowy układ dyplomatyczny. Spotkania z przywódcami Wietnamu i Laosu sygnalizują zaś chęć Pjongjangu do pogłębienia relacji z państwami ASEAN. Wymiana doświadczeń gospodarczych z Hanoi, deklaracje współpracy w ramach ONZ i Forum Regionalnego ASEAN (ARF) mogą być próbą wejścia Korei Północnej do bardziej zinstytucjonalizowanego dialogu regionalnego. Taki ruch miałby podwójny cel: uzyskanie większej legitymizacji międzynarodowej oraz stopniowe osłabianie izolacji gospodarczej poprzez kanały nieobjęte bezpośrednio sankcjami.

Niesie to istotne implikacje polityczne. Dla Korei Południowej i USA oznacza konieczność wzmocnienia koordynacji dyplomatycznej z sojusznikami z ASEAN i państwami europejskimi, by przeciwdziałać próbom erozji rezolucji sankcyjnych oraz osłabienia międzynarodowej presji na Pjongjang. ASEAN staje zaś przed dylematem utrzymania autonomii i współpracy gospodarczej a ryzykiem pogwałcenia rezolucji ONZ. Państwa regionu mogą stać się polami konkurencji wpływów między Pekinem, Waszyngtonem i Pjongjangiem. Nową wizję współpracy z ASEAN zapowiedział także prezydent Korei Południowej — należy się spodziewać pewnych nacisków ze strony Seulu, aby uwzględnić problemy Półwyspu Koreańskiego we współpracy z Azją Południowo-Wschodnią. Z punktu widzenia ONZ dyplomacja multilateralna Pjongjangu wymaga uważnego monitoringu — szczególnie w obszarach gospodarczych i obronnych — oraz wzmacniania mechanizmów wykrywania i zapobiegania obejściom sankcji.

Korea Północna wchodzi w fazę aktywnej dyplomacji wielostronnej, której celem jest częściowe wyjście z izolacji poprzez budowanie relacji w obrębie nieformalnego bloku państw socjalistycznych i członków ASEAN. Choć na razie działania te mają głównie wymiar symboliczny, mogą stanowić wstęp do bardziej trwałych form współpracy politycznej i gospodarczej. Pjongjang zdaje się kalkulować, że dyplomacja multilateralna może stanowić skuteczniejsze narzędzie legitymizacji reżimu niż tradycyjne rozmowy bilateralne z USA czy Koreą Południową.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

